

Š i f r a k a n d i d a t a :

--

Državni izpitni center

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

UMETNOSTNA ZGODOVINA

Izpitna pola

Sreda, 4. junij 2008 / 120 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.

Kandidat dobi dva ocenjevalna obrazca.

Izpitni poli je priložena barvna priloga.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpisite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca).

Izpitna pola vsebuje 9 strukturiranih nalog, od katerih jih izberite 7. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 42; vsaka naloga je vredna 6 točk.

V preglednici z "x" zaznamujte, katere naloge naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prvih sedem nalog, ki ste jih reševali.

1	2	3	4	5	6	7	8	9

Rešitve, ki jih pišete z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom, vpisujte v izpitno polo v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z nič (0) točkami.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 32 strani, od tega 2 prazni. Barvna priloga ima 4 strani.

Prazna stran

OBRNITE LIST.

1. IKONOGRAFIJA

Slika 1

Slika 2

Slika 3

- A) Na slikah 1, 2 in 3 so predstavljeni trije neposredno spoznavni ikonografski motivi. Na črto pod sliko zapišite, za kateri neposredno spoznavni motiv gre.

(1 točka)

Slika 4

- B) Razložite, kaj je žanr, in glede na sliko 4 povejte, katero umetnostnozgodovinsko obdobje velja za zlato dobo žanra in v kateri deželi se je posebno bogato razvil.

(1 točka)

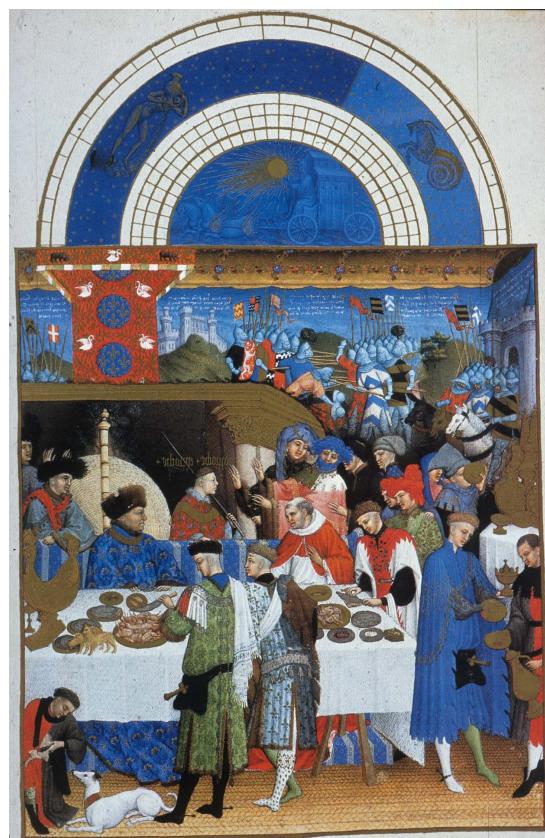
Slika 5

C) Razložite vsebino umetniškega dela na sliki 5.

(1 točka)

Slika 6

Slika 7

Slika 8

- D) Žanr v srednjeveški umetnosti največkrat srečamo v upodobitvah dvanajstih mesecev. Kateri žanrski prizori se najpogosteje pojavljajo v upodobitvah mesecev? Pomagajte si z miniaturami iz Sijajnega horarija vojvode Berryjskega na slikah št. 6, 7 in 8. (Tri navedbe.)

(1 točka)

- E) Še redkeje kakor žanr se v srednjeveški umetnosti pojavlja golo človeško telo. Pojasnite, zakaj je srednji vek nenaklonjen upodabljanju golega telesa.

(1 točka)

Slika 9

Slika 10

Slika 11

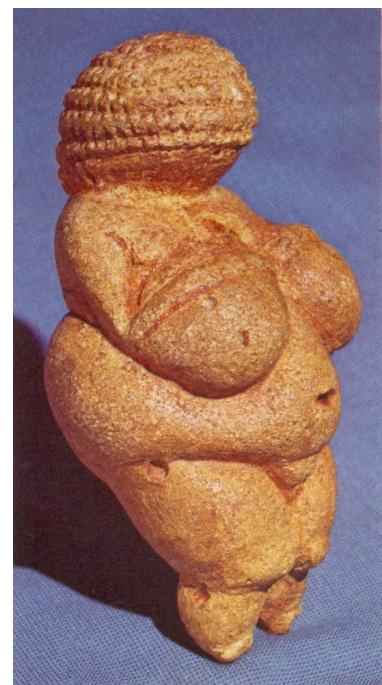
- F) V renesansi se je odnos do golega človeškega telesa zelo spremenil, umetniki pa so pri svojem delu radi posegli po mitološki preobleki. Na slikah 9, 10 in 11 so antični bogovi izgovor za upodobitev golega telesa. Identificirajte antična božanstva in napišite njihova imena na črte pod slikami.

(1 točka)

2. POZNAVANJE OBDOBJA

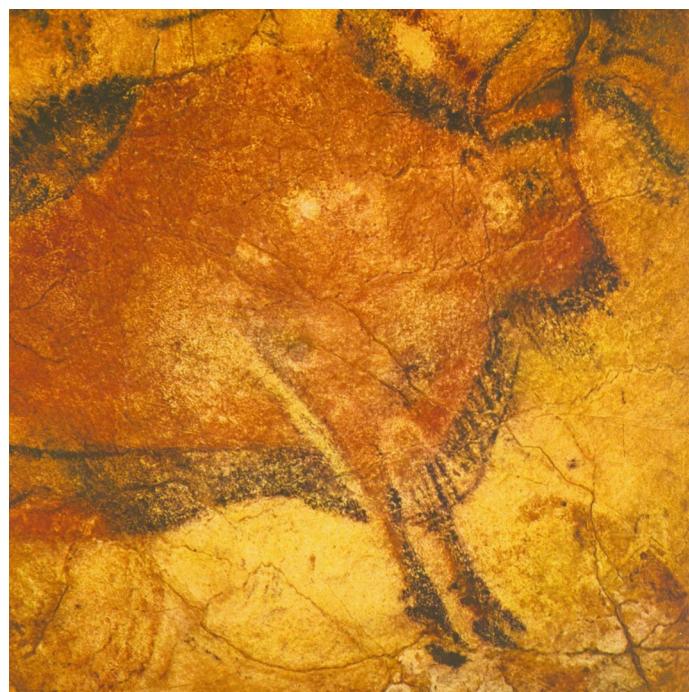
Slika 1

Slika 2

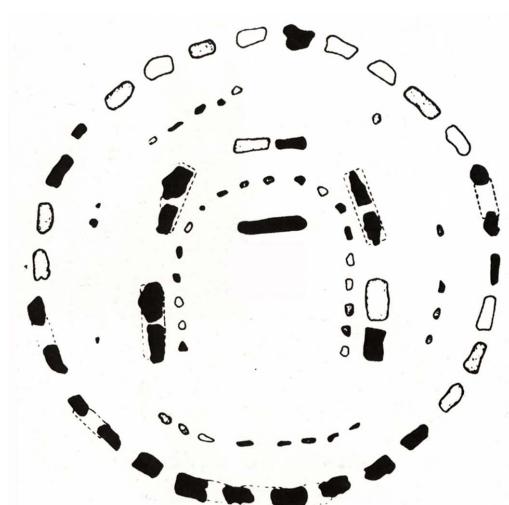
Slika 3

Slika 4

Slika 5a

Slika 5b

Slika 6

- A) V slikovnem gradivu so prikazni primeri prazgodovinskega slikarstva, kiparstva in arhitekture. Na katera tri obdobja delimo prazgodovinsko umetnost?

(1 točka)

- B) Razvrstite spomenike na slikah glede na obdobje, v katerem so nastali.

(1 točka)

- C) Na sliki 1 je prikazan eden najstarejših ohranjenih primerov slikarstva. Opišite tri formalne značilnosti prazgodovinskega slikarstva.

(1 točka)

- D) Po slikovnem gradivu naštejte tri kiparske tehnike, ki so jih uporabljali kiparji prazgodovinskega obdobja.

(1 točka)

- E) Kipcem, kakršen je prikazan na sliki 2, pravimo „Venere“. Po sliki opišite dve formalni značilnosti. Kakšnemu namenu so služili tovrstni kipci?

(1 točka)

- F) Slika 5 prikazuje eno od značilnih oblik prazgodovinske arhitekture. Kako imenujemo ta tip arhitekture? Ob slikovnem gradivu opišite dve najpomembnejši konstrukcijski prvini.

(1 točka)

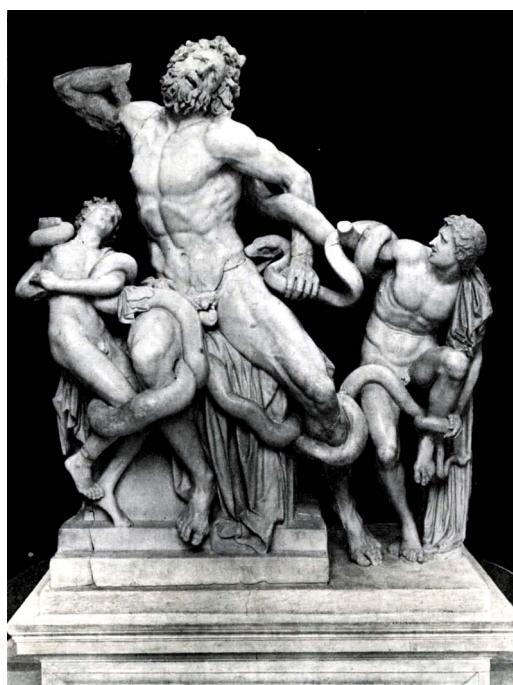
3. POZNAVANJE OBDOBJA

Slika 1

Slika 2

Slika 3

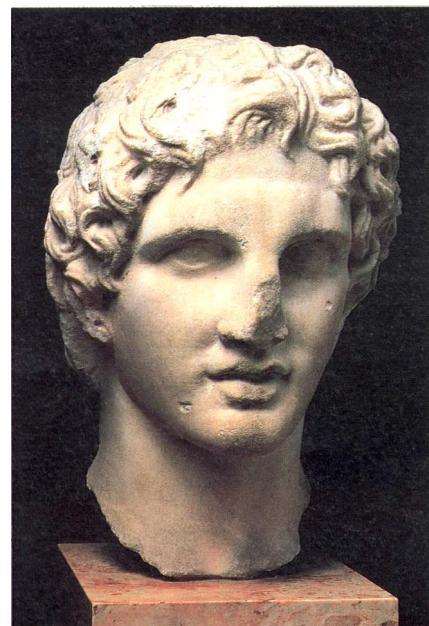
Slika 4

Slika 5

Slika 6

Slika 7

- A) Razvoj grškega kiparstva delimo na tri obdobja. Poimenujte vsa tri obdobja. Razporedite spomenike, predstavljeni v slikovnem gradivu, glede na obdobje, v katerem so nastali.

Obdobje 1: _____ slike: _____

Obdobje 2: _____ slike: _____

Obdobje 3: _____ slike: _____

(Vse navedbe 2 točki, polovica navedb 1 točka.)

- B) Poimenujte spomenik, prikazan na sliki 4, in njegovega avtorja. Kateri neposredni motiv je predstavljen?

(1 točka)

- C) Ob sliki 4 naštejte tri glavne značilnosti grškega kiparstva v obdobju, v katerem je kip nastal.

(1 točka)

- D) Primerjajte spomenika, prikazana na slikah 5 in 6. Navedite tri glavne razlike pri oblikovanju človeške figure v obdobjih, v katerih sta nastala.

Slika 5:

Slika 6:

(1 točka)

- E) Koga prikazuje spomenik na sliki 7? Kako je upodobljen? Kakšen je namen te upodobitve?

(1 točka)

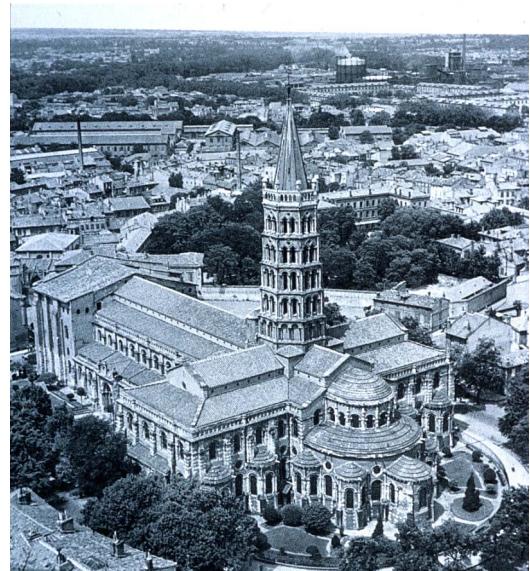
4. POZNAVANJE ZGODOVINSKEGA SLOGA – ROMANIKA

Slika 1

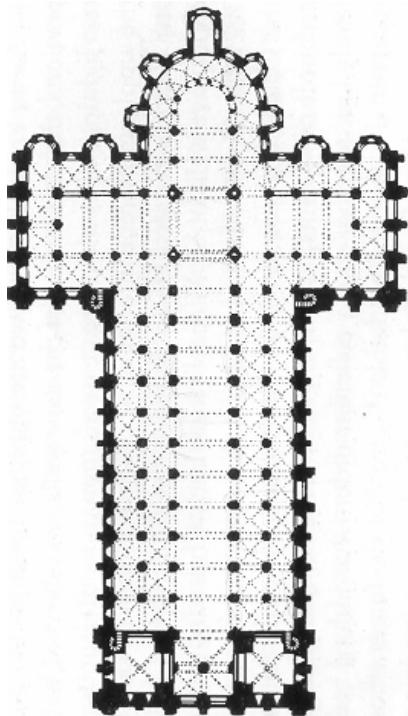
Slika 2

Slika 3

- A) Arhitekturni spomeniki na slikah 1, 2 in 3 pripadajo romanski arhitekturi treh različnih evropskih dežel. Opazujte arhitekturne značilnosti cerkva in na črto pod sliko zapišite deželo, v kateri stoji spomenik.

(1 točka)

Slika 3a

Slika 3b

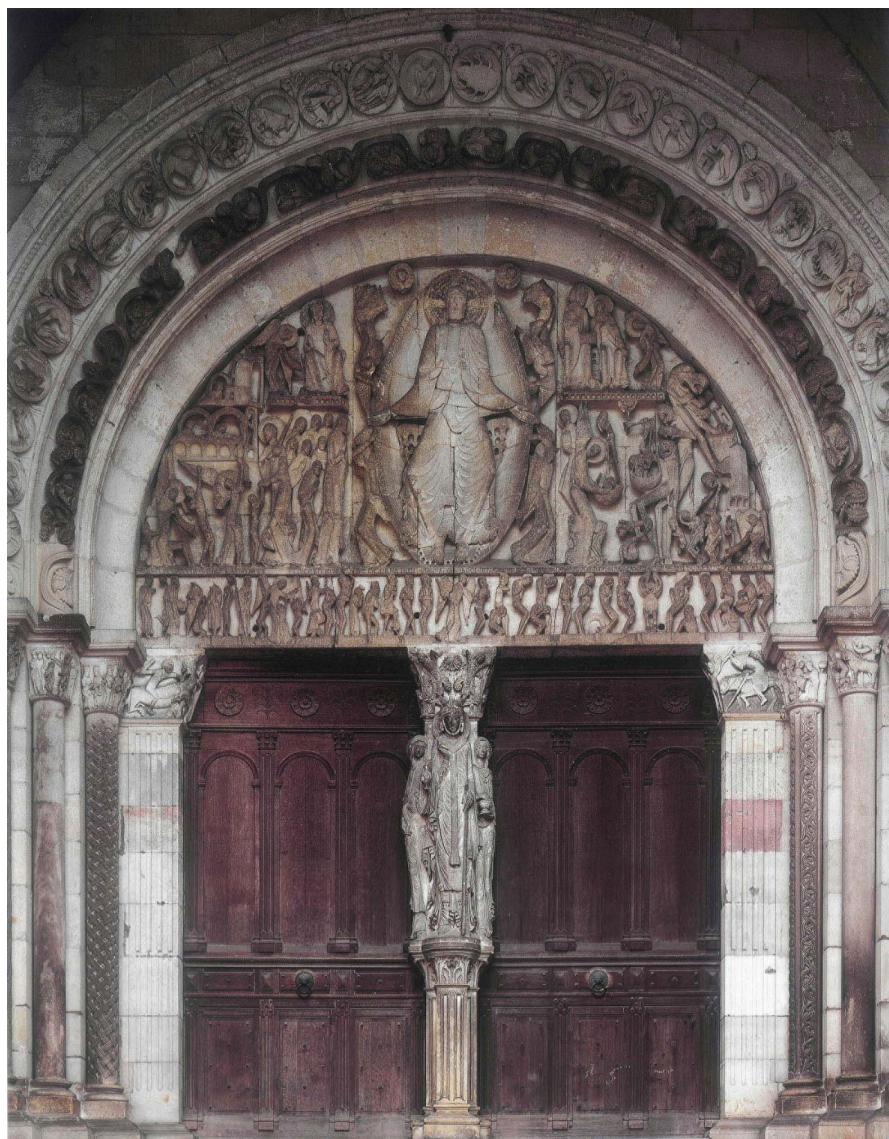
- B) Ob slikah 3, 3a in 3b povejte, kaj so značilnosti tega sloga v arhitekturi.

a) Tri značilnosti tlorisa: _____

(1 točka)

b) Tri značilnosti stavbne lopine (zgradba, gradnja, dekorativne prvine):

(1 točka)

Slika 4

- C) Ob sliki 4 poimenujte tri ključne dele romanskega portala.

(1 točka)

- D) Poimenujte motiv in razložite vsebino upodobitve v polkrožnem delu portala na sliki 4.

(1 točka)

Slika 5

Slika 6

- E) Na slikah 5 in 6 sta predstavljena dva kiparska spomenika tega obdobja.
Opredelite tri slogovne značilnosti.

(1 točka)

5. BENEŠKA RENESANSA

- A) V barvni prilogi so s slikami (1–6) zastopani beneški renesančni slikarji. Poimenujte tri predstavljenje slikarje.

(1 točka)

- B) Ob slikovnem gradivu razložite tri novosti oziroma značilnosti, ki jih vpelje beneško slikarstvo (tehnika, barva, razumevanje svetlobe).

(1 točka)

- C) Na sliki 5 v barvni prilogi je predstavljen motiv, ki je v beneškem slikarstvu zelo pogost. Poimenujte ga in natančneje razložite.

(1 točka)

- D) Med slikami izberite tisto, ki ustreza spodnjemu opisu iz romana *S poti* Izidorja Cankarja. Sliko zapišite s številko. Natančno jo uvrstite v slogovno obdobje (zgodnja, visoka ali pozna renesansa) in svoj izbor utemeljite.

»Vidiš. In zdaj poglej sliko samo ter jo skušaj razumeti. Spodaj gruča apostolov. Vsa nemirno razgibana, se poganja v hrepenenju kvišku in je vendar trda masa, privezana k tlom. Iz nje se je dvignila Madona, telo še, toda rešena grude, hrepenenje jo nese v svobodni črti navzgor. Nad njo, v zgornjem delu slike, se začenja breztelesnost, vizija večnosti; kori angelov so le lahen dih, obrisi se izgubljajo v luči neizmernosti. Ali si videl to stopnjevanje iz telesne mase v breztelesno duševnost? Glej dalje, kako je truma apostolov en sam zgoščen nemir, koncentracija kontrapostov; iz tega nemirnega gibanja se je izločila Assunta v mirnem poletu, nad njo pa se neha vsako gibanje in preide v večno mirno bitje, v gornjem delu se nič več ne godi, ampak je. Če misliš, da sem si to stopnjevanje izmislil, bi te opozoril ...«

(Izidor Cankar: *S poti*)

(1 točka)

- E) Med slikami beneških slikarjev poiščite tisto delo, ki pripada obdobju manierizma. Delo zapišite s številko in z dvema navedbama utemeljite, zakaj pripada manierističnemu obdobju.

(1 točka)

- F) Primerjajte slike 1 in 3 v barvni prilogi. Poimenujte upodobljeno mitološko osebo. Zapišite dve razlike v upodobitvi ženske figure.

(1 točka)

6. PREPOZNAVANJE UMETNIKA IN NJEGOVIH DEL

Slika 1

Slika 2a

Slika 2b

Slika 3

Slika 4

Slika 5

Slika 6

Slika 7

- A) Zapišite avtorja predstavljenih del in slogovno obdobje, ki mu pripada.

(1 točka)

- B) Ob opazovanju del zapišite tri slogovne značilnosti kiparstva tega obdobja.

(1 točka)

- C) Poimenujte izvedene kiparske naloge, predstavljene na slikah 1, 5 in 6.

Slika 1: _____

Slika 5: _____

Slika 6: _____
(1 točka)

- D) Med reproduciranimi deli izberite delo z mitološko vsebino. Poimenujte delo in mitološko zgodbo predstavite.

(1 točka)

- E) Avtor je bil mojster celostnih umetnin. Ob opazovanju dela na slikah 2a in 2b natančno razložite, zakaj je delo opredeljeno kot celostna umetnina.

(1 točka)

- F) Razložite ikonografijo štirih bradatih moških figur na sliki 6.

(1 točka)

7. UMETNOST 19. STOLETJA

Slika 1

Slika 2

Slika 3

Slika 4

Slika 5

Slika 6

- A) Arhitekturna dela na slikah 2, 4 in 5 postavite v slogovno obdobje.

Slika 2: _____

Slika 4: _____

Slika 5: _____

(1 točka)

- B) Zapišite tri značilnosti arhitekturnega sloga na sliki 5.

(1 točka)

- C) Slovensko umetnost v prvi polovici in sredi 19. stoletja zaznamuje bidermajer kot značilna srednjeevropska meščanska kultura. Razložite pojmom bidermajer.

(1 točka)

- D) V slikovnem gradivu poiščite dva neposredno spoznavna motiva, ki v bidermajerju prevladujeta na Slovenskem, in ju s številko zapišite.

(1 točka)

- E) Zapišite naslov dela na sliki 3. Navedite in utemeljite dve značilnosti, zaradi katerih bi delo na sliki 3 uvrstili v realizem.

(1 točka)

- F) V barvni prilogi poiščite dvoje impresionističnih del in ju zapišite s številkama. Pri vsakem delu navedite tudi avtorja.

Oba slikarja sta predstavljeni motiv naslikala večkrat. Zakaj?

(1 točka)

8. PREPOZNAVANJE UMETNIKA

Slika 1

Slika 2

Slika 3

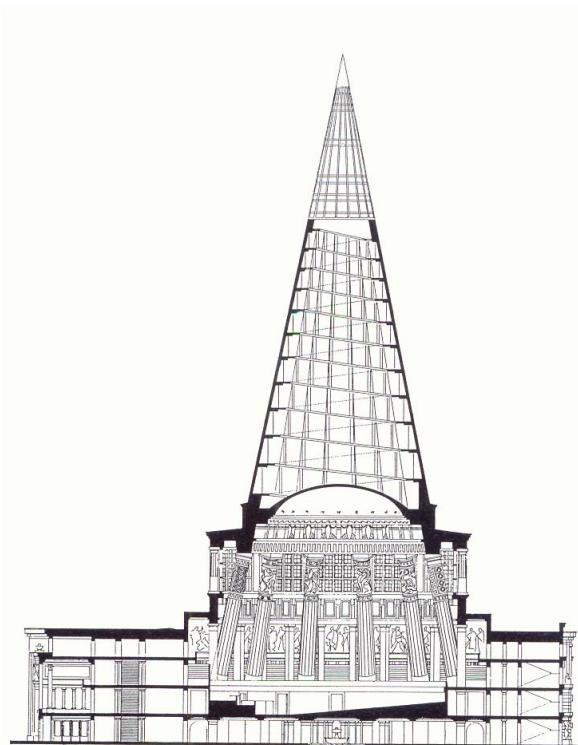
Slika 4

Slika 5

Slika 6

Slika 7

- A) Oglejte si slikovno gradivo in napišite, kdo je arhitekt predstavljenih del; pripишite še dva slovenska arhitekta tega časa, njegova sodobnika.

(1 točka)

- B) Umetnikov ustvarjalni opus obsega tri ustvarjalna obdobja, ki so vezana na tri evropska mesta. Naštejte ta tri mesta – pomagajte si s slikovnim gradivom.

(1 točka)

- C) Umetnikovo študijsko in zgodnje obdobje ustvarjanja je vezano na mesto, kjer je postavil tudi stavbo, ki jo vidite na sliki 1. Predstavite tri slogovne značilnosti njegovega zgodnjega ustvarjanja, ki so razvidne tudi na omenjeni stavbi.

(1 točka)

- D) Oglejte si slike od 4 do 6, na katerih so predstavljene značilne arhitekturne stvaritve tega avtorja. Poimenujte jih.

Slika 4: _____

Slika 5: _____

Slika 6: _____

(1 točka)

- E) Pri stavbi na sliki 5 se je avtor navdihoval pri značilnem tipu grške antične arhitekture. Imenujte ta stavbni tip.

(1 točka)

- F) Poimenujte arhitektov neuresničeni projekt, ki ga vidite na sliki 7.

(1 točka)

9. SLOVENSKA UMETNOST 20. STOLETJA

- A) Navedite neposredno spoznavni motiv, predstavljen na slikah od 9–15 v barvni prilogi.

S številko izpišite eno od del, kjer je umetnik upodobil sebe.

(1 točka)

- B) Poiščite in s številko izpišite dela, ki spadajo v ekspresionizem in novo stvarnost.

(1 točka)

Zapišite tri formalne oziroma vsebinske značilnosti ekspresionizma.

(1 točka)

- C) Poimenujte avtorja in delo na sliki 14 v barvni prilogi. Delo uvrstite v slikarsko smer.

(1 točka)

- D) Zapišite avtorja slike 11 v barvni prilogi in razložite proces abstrahiranja, ki je viden v njegovih kipih.

(1 točka)

- E) Poimenujte avtorja slik 10 in 15 v barvni prilogi. Ob primerjavi istega slikarskega motiva zapišite dve razlike v njuni modernistični slikarski govorici.

Slika 10: _____

Slika 15: _____

(1 točka)

Prazna stran